

<http://www.haberdem.com/news/1813/AVRUPADA-DIN-DERSI-ZORUNLU.html>

(Erişim:20.11.2007)

Avrupa'da din dersi zorunlu

18 Eylül 2007 Salı 06:24

Anayasa değişikliğinde seçmeli hale getirilmeye çalışılan Din Dersi, Avrupa ülkelerinin birçoğunda hem de Hristiyanlık adıyla zorunlu ders olarak okutuluyor.

Avrupa'da tam tersi

Anayasa değişiklik taslağında en çok tartişılan konular arasında yer alan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi ile ilgili olarak Avrupa Birliği ülkelerinde, Türkiye'de getirilmek istenen sistemin tam tersi uygulamalara rastlanıyor. Anayasa değişikliği ile 'isteyenin muaf olması veya seçmeli' hale getirilmesi tartişılan Din Dersi, birçok Avrupa Birliği ülkesinde ilköğretim kademesinde öğrencilere devlet, belediye veya kiliseler tarafından zorunlu olarak okutuluyor.

Hristiyanlık zorunlu

Avrupa'da sadece Fransa'da din dersi yok. İtalya ve Portekiz'de ise seçmeli. Ancak Almanya, Avusturya, Belçika, Finlandiya başta olmak üzere diğer ülkelerin hepsinde zorunlu ders statüsünde okutuluyor. Danimarka'da ilköğretim okullarındaki din dersinin adı ise bizzat, Hristiyanlık. Belçika ve Avusturya'da din derslerinin programları, ilgili dinin temsilcileri tarafından yapılıyor, Yunanistan'da din dersleri Hristiyan Ortodoks mezhebi ağırlıklı, Danimarka'da ise Hristiyanlık adıyla okutuluyor.

Ebubekir Gülüm

Anayasa değişiklik taslağında en çok tartişılan konular arasında yer alan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi ile ilgili olarak Avrupa Birliği ülkelerinde, Türkiye'de getirilmek istenen sistemin tam tersi uygulamalara rastlanıyor. Anayasa değişikliği ile 'isteyenin muaf olması veya seçmeli' hale getirilmesi tartişılan din dersi, birçok Avrupa Birliği ülkesinde ilköğretim kademesinde öğrencilere devlet, belediye veya kiliseler tarafından zorunlu olarak okutuluyor. En önemlisi İngiltere, Fransa, İspanya vb. birçok Avrupa ülkesinde bizzat kilise okulları bulunuyor. İngiltere'de kilise okullarının diğer okullar arasındaki payı yüzde 23 gibi yüksek bir orana ulaşıyor. Yapılan araştırmaya göre, Avrupa'da sadece Fransa'da din dersi

yok. İtalya ve Portekiz’de ise seçmeli. Ancak diğer ülkelerin hepsinde zorunlu ders statüsünde okutuluyor.

Eğitim-Bir-Sen’in yayınladığı Eğitime Bakış Dergisi’nde konu ‘Avrupa Birliği Ülkelerinde Din Öğretimi ve Türkiye’de Karşılaştırılması’ başlığı altında **Prof. Dr. Mehmet Zeki Aydın** tarafından detaylı bir şekilde ele alınıyor.

Rapora göre, dünyada din eğitiminde; mezheplere dayalı ve mezhepler üstü iki yaklaşım yer alıyor. Mezhebe/dine dayalı öğretme yaklaşımında, dersin konularını belli bir din oluştururken, söz konusu dinin sevdirmesi, benimsetilmesi amacını taşıyor. Mezhebe dayalı din dersinin programları, ya ilgili dinin temsilcileri tarafından yapılıyor veya onaylanıyor.

Örneğin, Belçika ve Avusturya’da din derslerinin programları, ilgili dinin temsilcileri tarafından yapılıyor.

Mezhepler üstü ya da mezhebe dayalı olmayan din öğretimi yaklaşımında ise, din bir kültür olarak öğretiliyor. Bu yaklaşımla yapılan din derslerinin programlarını genelde devlet yapıyor.

Ancak bu çeşit din dersleri, çoğunlukla ilgili ülke ya da bölgenin çoğunluğunun mensup olduğu dine göre, o dinin öğretiminin ağırlıklı öğretildiği bir ders olarak uygulanıyor. Bu tür eğitime Yunanistan ve Danimarka’daki din dersleri örnek verilebilir. Yunanistan’da din dersleri mezhepler üstü ancak Hristiyan Ortodoks mezhebi ağırlıklı olarak okutuluyor. Danimarka’da ilköğretim okullarındaki din dersinin adı ise, Hristiyanlık. Mezhebe/dine dayalı din öğretimi yaklaşımını uygulayan ülkeler: Almanya, Avusturya, Belçika, Finlandiya, Hollanda, İrlanda, İspanya, İtalya, Portekiz. Bu ülkelerden, Portekiz hariç hepsinde, öğrenci ya din dersini ya da alternatif bir dersi almak zorunda. Mezhepler üstü din öğretimi yaklaşımını uygulayan ülkeler: Danimarka, İngiltere, İsveç, Norveç, Yunanistan. Bu ülkelerden İngiltere’de, veli isterse öğrenci derse girmeyebilir. Diğerlerinde, farklı din mensubu olanlar dışında tüm öğrenciler din dersine katılmak zorunda. Din dersinin alternatifi yok.

Devlet okullarında din dersine yer vermeyip, tarih vb. derslerde din kültürü veren tek ülke ise Fransa. Ancak Fransa’nın Alsace ve Moselle bölgesinde devlet okullarında din dersleri veriliyor.

Din dersi devam etmeli

Raporun sonuç bölümünde ise, devlet-halk bütünleşmesini sağlayacak alanlardan birisi de devletin, vatandaşların din eğitimi ihtiyaçlarını ve taleplerini sağlıklı bir şekilde karşılaması olduğu belirtilerek, bu çerçevede, meslekî din öğretimi veren İmam-Hatip Liseleri

ile ilk ve orta dereceli okullarda okutulan Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersleri halkın talep ve ihtiyaçlarına göre ele alınması gerektiği kaydediliyor. Buna göre ise, mevcut zorunlu Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi derslerinin devam etmesi, velilerin çocuklarına İslâm esaslarını ve Kur'an'ın öğretilmesi yönündeki ihtiyaçlarının ise bilimsel yöntemlerle belirlenmesi ve karşılanması öneriliyor.

Avrupa Birliği ile Türkiye'deki din öğretiminin karşılaştırması

* Tüm ülkelerde özel okul açma imkânı var ve bu özel okulların çoğunluğu dinî kuruluşlara yani Kiliselere bağlı okullar. Türkiye'de tüm okullar Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ve tek tip program uygulanıyor.

* Özel okul statüsünde olan Kilise okullarının hemen tamamına yakını devlet yardımı alıyor. Türkiye'deki özel okulların finansmanını kişi veya kurumların kendilerinin karşılaması dışında devlet okullarından hiçbir farkları yok. Üstelik gelir vergisine tabiler.

* Kilise okullarında din dersinin zorunlu olmasının yanında tüm öğretim, dinî bir atmosfer içinde yapılıyor. Türkiye'de böyle bir uygulama yok.

* Mezhebe dayalı din öğretimi uygulayan ülkelerde din derslerinin adı ilgili dinin adı ile anılıyor. Örneğin, Katolik din dersi, Protestan din dersi gibi. Türkiye'de böyle bir ders yok.

* Mezhebe dayalı din derslerinin programlarını belirlemede ve öğretmen atamalarında mutlaka ilgili dinin temsilcisi kurumdan onay alınıyor. Türkiye'de böyle bir uygulama yok.

* Tüm ülkelerde, devlet okullarında verilen din eğitiminin dışında, yaygın eğitim çerçevesinde her seviyede dinî kurs, seminer vb. düzenleyerek veya okul açarak din eğitimi yapmak serbest. Bunların bir kısmına devlet yardımı da yapılıyor. Türkiye'de böyle kurs vb. yaygın eğitim faaliyetlerini Diyanet İşleri Başkanlığı yapar. Özel dersane ve okullara bu izin şu ana kadar verilmedi.